

Uudenmaan ilmastoyhteistyöryhmän kokous 1/2020

Aika 12.2.2020 klo 13-15
Paikka HSY kokoushuone Louhikko
Läsnä

Pia Tynys, Uudenmaan liitto, pj
Simo Haanpää, Uudenmaan liitto, sihteeri

Mira Jarkko, Helsingin kaupunki
Susanna Kankaanpää, Helsingin kaupunki
Marja Vuorinen, Vantaan kaupunki
Sanna Rönkkönen, Espoon kaupunki
Tapio Reijonen, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
Leena Alihakkola, Posintra
Rauno Tolonen Helen
Hannu Laine, Vantaan energia
Irma Karjalainen, HSY
Maaria Parry, HSY
Reetta Koskela, HSL
Arto Kärkkäinen, Uudenmaan ELY-keskus
Liisa Nyrölä, Uudenmaan ELY-keskus
Petri Suominen, Uudenmaan liitto

Pöytäkirja

1. Kokouksen avaus ja Hiilineutraali Uusimaa 2035 -tilannekatsaus Pia Tynys, UML

Tiekarttatyö sidotaan liiton prosesseihin. Maaliskuussa järjestetään työpaja energia-asioista osana ilmastoyhteistyöryhmän kokousta. Maaliskuuhuhtikuussa pidetään seutukunnittaiset työpajat, joissa kartoitetaan toimenpidekokonaisuuksia alueiden omista lähtökohdista katsoen.

2. Uudenmaan kasvihuonekaasupäästöt vuonna 2017 Simo Haanpää, UML

Uudenmaan päästöt ovat vähentyneet 11 % vuodesta 2005, asukasta kohti reilut 20 %. Tahti on liian hidaskas tavoitteeseen nähden. Läpiajoliikenne on nyt poistettu liikenteen päästöjen laskelmista, liikennesuorite perustuu kuntalaisten omistamilla autoilla ajettuihin todellisiin kilometreihin.

Muutamassa kunnassa näkyy siirtymä biopolttoaineisiin. Keskustelussa mietittiin mahdollista saada tuulivoimakompensatiota voimaloiden omistajakunnille, riippumatta voimaloiden sijainnista. Tällä hetkellä tätä ei huomioida päästötarkastelussa.

3. Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmatyön käynnistys

Petri Suominen, UML

Työ alkaa maaliskuussa, kohteena Länsi- ja Itä-Uusimaa. Työssä tunnistetaan palvelutasovajeet eri yhteysväleillä ja arvioidaan näiden ilmastovaikutuksia. Työ teetetään konsultilla. Työ on kaavatyön jatke; liikenteeseen liittyville kaavamerkinnöille on tehty katsaus, mitä toimenpiteitä merkinnän toteutuminen edellyttäisi. Tunnistetaan toimenpiteitä ja vastuutahoja, ohjelmoidaan tarkemmin ne joihin voidaan itse vaikuttaa. MAL-mallin hengessä sopimusmallin hakemista, mitä kunnat voisivat tehdä omalta osaltaan valtiolta alueelle saatavaa hyötyä vastaan.

4. Ilmastotavoitteet ja –keinot ELY-keskusten liikennejärjestelmätyössä

Arto Kärkkäinen, UDELY

Käytiin läpi LVM:n ja TEM:in käynnissä olevia hankkeita:

- VLJ valmistellaan päätökseen keväällä 2021
- Fossiilittoman liikenteen tiekartta; päästövähennystoimien vaikuttavuustarkastelu ulos 10-11/2020
- Vihti ja Sipoo saaneet pienehköt avustukset liityntäpysäköintihankkeisiin kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelmasta
- Kansallinen biokaasuohjelma: loppuraportti luovutettu elinkeinoministerille 28.1.2020

ELYjen liikennejärjestelmätyö:

- Katsotaan kauemmas tulevaisuuteen kuin Väylän selvitys; hankkeiden suunnittelu yms.
- Ilmastotavoitteet eivät läpäise suunnittelua; arviointia kehitettävä
- Väyläinvestoinnit ovat joko kymmeniä miljoonia tai pieniä alle miljoonan; tästä johtuen kestävien liikkumistapojen hankkeiden uittaminen budjettiin vaikeaa.
- Talvikelien muuttuminen: Nollakelin siirtymä pohjoiseen, perustienpitotarve talviolosuhteissa

5. Väyläviraston Infran ja väylänpidon vaikutus liikenteen kasvihuonekaasupäästöihin – Tilannekatsaus (Väyläviraston julkaisu 47/2019)

Arto Kärkkäinen, UDELY teki seuraavia huomioita:

- Katsottu toimenpiteiden merkittävyys, vähennyspotentiaali, kustannus ja muut hyödyt. Katsauksessa on hyvin perattu koko ketjun päästövaikutukset ajotavasta alkaen
- Kulkuneuvojen päästöt 92% liikennepuolen päästöistä, tieverkossa 75%
- Liikenteen palveluiden päästöissä näkyy LED-valaistuksen vaikutus
- Päällysteen sileys vaikuttaa etenkin raskaalla liikenteellä, pitäisi vaan saada tarkemmin laskentaan päällysteen uusimisen päästöt. Vilkailla tieosuuksilla voi vaikuttaa?
- Raideliikenteelle tehty myös selvitys; vaihteiden lämmitys 54% radanpidon päästöistä
- Korostuu että yhden liikennemuodon vaikutukset heijastuvat muihin muotoihin – pitäisikö tuoda vahvemmin mukaan laskelmiin; esim. itäisen Suomen yöjunien poistamisen vaikutus lentojen lisääntymiseen?

6. Mieleen palautus MAL-suunnitelman liikenteen päästövähennys-tarkastelusta

Reetta Koskela, HSL

- Liikennejärjestelmän tehokkaimmat keinot ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi Helsingin seudulla-selvitys hyvänä pohjana työlle
- Autoliikenteen kapasiteetin väheneminen ja autoilun hinnan nostaminen ovat ainoita aidosti autoliikennettä vähentäviä keinoja; Liikakapasiteetin poisto.
- Päästövähennystavoitteen saavuttaminen tulee monista pienistä keinoista
- HSL:n liikenne-ennustejärjestelmän avulla tarkastellaan eri toimenpiteiden vaikutuksia suoritteisiin ja tästä edelleen lasketaan päästövähennys
- Toimenpiteiden vaikutusarvioinnissa on pientä heittoa eri toimenpiteiden vaikuttavuuden arvioinnin perusteellisuudessa; osa karkeampia arvioita
- Toimenpiteiden aikajänteen huomioimisessa olisi vielä työtä, sosiaalinen oikeudenmukaisuus myös, kustannustehokkuuden arviointi

Päätettiin kokous klo 15.06